Lietas Nr. C31350212
Lietas arhīva Nr. C-0337-15/11

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2015.gada 27.augustā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa:
tiesnese A.Freimane
ar sekretāri: L.Baikovu
izskatīja atklātā tiesas sēdē AS /Nosaukums/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2012.gada 10.janvārī AS /Nosaukums/ (turpmāk tekstā arī prasītājs) cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā arī atbildētāja) par parāda Ls 1173,85, ko veido parāda summa Ls 1052,78 un likumiskie procenti Ls 121,07, piedziņu.

Prasība pamatota ar 2007.gada 26.jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.452 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 95., 97., 98.punktu, Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumiem Nr.793 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 57.punktu, Civillikuma 1587., 1672., 1674., 1759., 1763., 1765., 1770., 1775., 1779., 1811., 2021., 2107., 2109., 2033.pantu.

Maza apmēra prasībā norādīts, ka 2006.gada 1.jūlijā starp AS /Nosaukums/ un atbildētāju noslēgts līgums /Nr./ par elektroenerģijas piegādi un lietošanu dzīvoklim Nr./adrese/. 2009.gada 16.novembrī, veicot kārtējo elektroenerģijas patēriņa kontroli atbildētājas īpašumam, tika konstatēts, ka ir izveidota elektroinstalācija ar vara vadu 6 mm2 no dzīvokļa pirmuzskaites fāzes vada (bojāts, uzliekot savienošanas spaili, izdarīts pievienojums) uz dzīvokļa elektroietaisi. Pārbaudes brīdī pie slodzes 6,1A skaitītāja disks negriezās. Tādā veidā tika radīta iespēja lietot elektroenerģiju bez uzskaites un apmaksas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumu Nr.793 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 57., 61., 101.punktu tika sastādīts pārkāpuma akts /Nr./ un, pamatojoties uz minēto aktu, ir izdarīts pārrēķins par laika periodu no 2008.gada 17.novembra līdz 2009.gada 16.novembrim, izsūtot atbildētājai rēķinu par izlietoto elektroenerģiju Ls 1052,78 apmērā.

Prasītājs norāda, ka Elektroenerģijas tirgus likuma 19.pants nosaka, ka prasītājs kā sadales sistēmas operators ir atsevišķa kapitālsabiedrība ar pastāvīgas juridiskas personas statusu un ir nošķirta no elektroenerģijas ražošanas, pārvaldes un tirdzniecības darbībām. AS /Nosaukums/saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas licenci /Nr./, no 2007.gada 1.jūlija veic elektroenerģijas sadali, pildot sadales sistēmas operatora funkcijas, līdz ar to lietotāja, izveidojot nelikumīgu pieslēgumu elektrotīklam, radīja zaudējumus AS /Nosaukums/

Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumu Nr.793 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 57.punkts nosaka, ka lietotājs ir civiltiesiskā kārtībā mantiski atbildīgs par iejaukšanos elektroenerģijas komercaparātu darbībā, plombu tīšu bojāšanu vai viltošanu, savās telpās un teritorijā uzstādīto elektroenerģijas mēraparātu vai sistēmu pirmuzskaites ķēžu, plombu, kā arī automatizētās uzskaitās uzskaites sistēmu un sakaru līniju saglabāšanu un tehnisko stāvokli.".

2011.gada 18.februārī atbildētājai nosūtīts brīdinājums par neapmaksāto patērēto elektroenerģiju. Tā kā saistība nav izpildīta, prasītājs lūdz piedzīt nesamaksāto parādu un likumiskos nokavējuma procentus par samaksas nokavējumu.

Rakstveida paskaidrojumos atbildētāja prasību neatzīt, norādot, ka saskaņā ar 2007.gada 4.aprīļa pirkuma līgumu dzīvokļa Nr./adrese/ īpašumu atsavināja /pers. C/, ko apstiprina lietas materiāliem pievienotais notāra aktu un apliecinājumu reģistrā reģistrētais pirkuma līgums, līdz ar ko atbildētāja nevar būt vairs atbildīga par zaudējumu nodarīšanu elektroenerģijas piegādātājam. Turklāt atbildētāja norāda, ka līgumu ir slēgusi 2006.gada 1.jūlijā ar AS /Nosaukums/un AS /Nosaukums/ nav prasības tiesības pret atbildētāju. Tomēr, gadījumā, ja tiesa uzskata, ka prasītājam ir prasījuma tiesības pret atbildētāju, atbildētāja vērš uzmanību, ka noslēgtajā līgumā ar AS /Nosaukums/ 5.2.punktā bija noteikts, ka līgumiskās attiecības starp līgumslēdzējiem beidzas gadījumā, ja izbeidzas atbildētājas lietošanas tiesības uz dzīvokli, kas konkrētā gadījumā ir attiecināms arī uz atbildētāju, jo saskaņā ar pirkuma līgumu atbildētājas īpašuma tiesības izbeidzās 2007.gada 4.aprīlī. Arī lietā iesniegtais komisijas slēdziens ar norādi uz īpašuma faktisko īpašnieku /pers. C/, proti, pierāda, ka prasītājam ir zināms par īpašuma pārdošanas faktu trešajai personai. Visbeidzot atbildētāja norāda, ka nav tikusi pieaicināta piedalīties pie akta sastādīšanas, un vispār par šo aktu nav informēta, tādejādi attiecībā pret atbildētāju ir pārkāptas Satversmes 1.pantā garantētās tiesības un turpat noteiktās tiesības, noliekot atbildētāju fakta priekšā un liedzot pārliecināties par akta pamatotību un apstrīdēt to.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 8.janvāra protokollēmumu lietā kā trešā persona ir pieaicināta /pers. C/.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāve prasību uzturēja pilnā apmērā uz maza apmēra prasībā norādītiem apstākļiem un lietā iesniegtiem pierādījumiem.

Atbildētājas pārstāve, kura vienlaikus uz pilnvaras pamata pārstāv arī trešo personu, prasību tiesas sēdē neatzina, pamatojoties uz lietā iesniegtiem atbildētājas rakstveida paskaidrojumiem, papildus tiesai norādot, ka prasītājs prasībā ir atsaucies uz Ministru kabineta noteikumiem, kuri nav bijuši spēkā akta sastādīšanas brīdī. Norāda, ka prasītājam, ceļot prasību, bija tā jāpamato ar spēkā esošu 2009.gada 21.jūlija Ministru noteikumu Nr.793 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 104.punktu, kas nosaka, ka ievērojot dokumentēto lietotāja komercuzskaites mēraparāta stāvokli un pārkāpuma faktu, kā arī liecinieku un lietotāju paskaidrojumus, ja tādi tiek sniegti, un ekspertīzes atzinumu (ja bija nepieciešams veikt ekspertīzi), sistēmas operators pārrēķina elektroenerģijas, sistēmas pakalpojumu, palīgpakalpojumu un obligātā iepirkuma komponenšu apjomu par laikposmu no pēdējās sistēmas operatora veiktās lietotājam uzstādītā komercuzskaites mēraparāta pārbaudes dienas līdz pārkāpuma atklāšanas dienai (pieņemtais patvaļīga elektroenerģijas patēriņa laiks). Prasītājs nav iesniedzis pierādījumus par pēdējo sistēmas operatora veiktās atbildētājai uzstādītās komercuzskaites mēraparāta pārbaudes dienu, kā arī lietā iesniegtā aprēķina periods nav paskaidrots.

Motīvu daļa

Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma sekojošu motīvu dēļ.

Kā redzams no lietas materiāliem 2009.gada 16.novembrī AS /Nosaukums/ ir sastādījusi aktu par to, ka dzīvoklim Nr. /adrese/ netiek uzskaitīta visa patērētā elektroenerģija, jo dzīvoklim ir izveidota elektroinstalācija ar vara vadu 6 mm2 no dzīvokļa pirmuzskaites fāzes vada (bojāts, uzliekot savienošanas spaili, izdarīts pievienojums) uz dzīvokļa elektroietaisi. Pārbaudes brīdī pie slodzes 6,1A skaitītāja disks negriezās. Aktu /Nr./ AS /Nosaukums/vārdā ir parakstījuši sabiedrības montieri /pers. D/ un /pers. E/. Pamatojoties uz minēto aktu, AS /Nosaukums/ atbildētājai, kas 2006.gada 1.jūlijā ar AS /Nosaukums/ ir noslēgusi līgumu par elektroenerģijas piegādi dzīvoklim, un kas zemesgrāmatā bija reģistrēta kā vienīgā iepriekšminētā dzīvokļa īpašniece, rēķinu par elektroenerģijas apmaksu par laikam periodu no 2008.gada 17.novembra līdz 2009.gada 16.novembrim.

Izskatāmajā lietā tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti rēķinu par patērētās un neapmaksātās elektroenerģijas piegādi ir nosūtījis atbildētājai, jo kā redzams no lietas materiāliem 2006.gada 1.jūlijā starp AS /Nosaukums/ un atbildētāju ir ticis noslēgts līgums par elektroenerģijas piegādi dzīvoklim Nr./adrese/, kurā atbildētāja pielīga veikt apmaksu par patērēto elektroenerģiju (līguma 2.2.1.punkts). Lietas izskatīšanas laikā noskaidrots, ka atbildētāja nav vērsusies AS /Nosaukums/lai izbeigtu līgumiskās attiecības, kā arī līdz pat 2015.gadam atbildētāja zemesgrāmatā ir reģistrēta kā iepriekšminētā nekustamā īpašuma vienīgā īpašniece.

Tiesas ieskatā pieteiktā prasījuma pamatotībai atbildētāja nevar atsaukties uz 2007.gada 4.aprīlī noslēgto pirkuma līgumu, ar kuru atbildētāja dzīvokļa Nr./adrese/ īpašumu ir atsavinājusi trešajai personai, jo atsaukšanās uz vienu saistību Civillikuma 1587.panta izpratnē nevar atbrīvot saistīto no citas spēkā esošas un neizpildītas saistības. Minētais izriet no Civillikuma 1812.panta, kas nosaka, ka saistības izpildījums ir spēkā tikai tad, ja to ir izdarījusi un saņēmusi īstā persona īstā vietā, īstā laikā un pienācīgā kārtā. Atbildētājas 2006.gada 1.jūlijā ar AS /Nosaukums/ noslēgtā līguma par elektroenerģijas piegādi 5.2.4.punkts paredz, ka līguma darbība var tikt izbeigta, ja izbeidzas atbildētājas lietošanas tiesības vai īpašuma tiesības uz objektu, taču minētais punkts nav vienīgais līgumiskajā attiecībā, un tāpēc nevar tikt izvērtēts atrauti citiem līguma punktiem, tostarp līguma 5.7.punkta, ka paredz, ja atbildētāja, atbrīvojot īpašumu, nav par to informējusi AS /Nosaukums/atbildētāja ir atbildīga par izlietotās elektroenerģijas samaksu līdz jauna līguma noslēgšanai ar citu lietotāju.

Tāpat prasītāja kā elektroenerģijas sadales sistēmas operatora un atbildētājas kā lietotāja tiesības un pienākumus elektroenerģijas piegādē un lietošanā, kā arī norēķinos par pakalpojumiem, arī kārtību, kādā elektroenerģijas lietotājam piegādā elektroenerģiju un pārtrauc tās piegādi, starp pusēm noteica arī Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumi Nr.793, kas bija spēkā akta sastādīšanas brīdī, "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi", un kura 31.punkts noteica, ka saistītais lietotājs par nodomu pārtraukt elektroenerģijas lietošanu informē sistēmas operatoru vismaz piecas darbdienas iepriekš, norādot lietošanas izbeigšanas laiku. Pārtraucot elektroenerģijas lietošanu, saistītais lietotājs fiksē elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta rādījumus, paziņo tos sistēmas operatoram, kā arī noteiktajā termiņā veic galīgo norēķinu par patērēto elektroenerģiju, atļauto slodzi un saņemtajiem pakalpojumiem.

Ņemot vērā minēto, proti, apstākli, ka atbildētāja atbilstoši līguma un Ministru kabineta noteikumiem prasītājam vai AS /Nosaukums/ nesniedza ziņas par līgumattiecību izbeigšanu, tiesa atzīst, ka prasītājs ir pamatoti cēlis pret /pers. B/, jo iepriekšminētā līguma un normatīvo aktu regulējuma izpratnē atbildētāja ir atzīstama par lietotāju.

Atbildētājas atsauce, ka līgumiskās saistības viņai bija noslēgtas ar AS /Nosaukums/bet prasību tiesā ir cēlusi AS /Nosaukums/kurai atbildētājas ieskatā nav prasības tiesības pret atbildētāju, nav pamatota, jo Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumi Nr.793, kas bija spēkā akta sastādīšanas brīdī, "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 102.punkts noteic, ja, pārbaudot lietotāja elektroietaises, sistēmas operators konstatē, ka ir izdarītas darbības vai izmantotas palīgierīces, kuru dēļ ir samazināts elektroenerģijas patēriņa rādījuma lielums vai radīta iespēja elektroenerģiju lietot bez maksas, sistēmas operators par konstatēto faktu sastāda aktu un pārrēķina patērētās elektroenerģijas apjomu. Saskaņā ar Noteikumu 107.punktu, pamatojoties uz veikto pārrēķinu, sistēmas operators izraksta lietotājam rēķinu, kurā norāda maksājuma pārrēķinu, maksājamo summu un samaksas termiņu.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka AS /Nosaukums/ ir tiesības celt tiesā prasību pret atbildētāju par elektroenerģijas parāda piedziņu.

Saskaņā ar iepriekšminēto Noteikumu 57.punktu lietotājs ir civiltiesiskā kārtībā mantiski atbildīgs par iejaukšanos elektroenerģijas komercuzskaites mēraparātu darbībā, plombu tīšu bojāšanu vai viltošanu, savās telpās un teritorijā uzstādīto elektroenerģijas komercuzskaites mēraparātu vai sistēmas pirmsuzskaites ķēžu, plombu, kā arī automatizētās uzskaites sistēmu un sakaru līniju saglabāšanu un to tehnisko stāvokli, savukārt Noteikumu 105.punkts paredz, ka ja sistēmas operators konstatē pieslēgumu pirmsuzskaites ķēdēm vai iejaukšanos komercuzskaites mēraparāta darbībā, ko apstiprina ekspertīzes atzinums, un šīs darbības nebija iespējams atklāt, veicot kārtējo komercuzskaites mēraparāta kontroli, sistēmas operators ir tiesīgs pārrēķināt elektroenerģijas, sistēmas pakalpojumu, palīgpakalpojumu un obligātā iepirkuma komponenšu apjomu par laikposmu līdz vienam gadam pēc pievienojuma maksimālās caurlaides spējas diennakts 24 stundu periodā neatkarīgi no iepriekšējo pārbaužu vēstures.

Kā redzams no lietas materiāliem prasītājs patvaļīgu pieslēgšanos elektroenerģijai ir ne tikai fiksējis aktā, bet arī fotogrāfijās, kuras tiesas sēdē tika aplūkotas un atbildētājas pārstāve ar liecinieka starpniecību varēja pārliecināties, ka tās ir izgatavotas vienā un tajā pašā dienā, proti, dienā, kad tika sastādīts akts, nevis kā apgalvots paskaidrojumos dažādos datumos. Tāpat lietas materiālos (lietas lapa Nr.116) prasītājs patērētās elektroenerģijas apmēru aprēķinājis atbilstoši iepriekšminētiem Ministru kabineta noteikumu 105.pantam, proti, par viena kalendāra gada laika periodu pirms akta sastādīšanas par neuzskaitīto elektroenerģijas patēriņu, ņemot vērā līgumā par elektroenerģijas piegādi norādīto, ka ievadaizsardzības strāvas lielums ir 20 A, kas ļauj patērēt 4,09 kW stundas 24 stundu periodā. Saskaņā ar prasītāja pārstāves norādīto, veicot aprēķinu, prasītājs ir samazinājis prasības summu, aprēķinot pievienojuma maksimālās caurlaides spējas nevis diennakts 24 stundu periodā, bet vasaras periodā aprēķinot elektroenerģijas patēriņu līdz 6 stundām diennaktī, bet ziemas periodā 24 stundas diennaktī.

Tiesa atzīst, ka minētais aprēķins atbilst normatīvo aktu regulējumam un vadoties no minētā, tiesa atzīst, ka prasība par neuzskatītās elektroenerģijas parāda piedziņu Ls 1052,78 jeb EUR 1497,97 piedziņu ir pamatota un apmierināma. Pārējiem atbildētājas iebildumiem nav nozīmes lietas izskatīšanā, jo izskatāmās lietas ietvaros tiesai ir pienākums noskaidrot, vai atbildētājai ir tiesiska saistība veikt apmaksu par prasītāja aprēķināto elektroenerģijas patēriņu, un vai lietā iesniegtie pierādījumi dod pamatu maza apmēra prasības apmierināšanai.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasība par parāda piedziņu, kas aprēķināta par dzīvokļa īpašumam bez elektroenerģijas uzskaites un apmaksas lietoto elektroenerģiju, ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu, procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta 1.punktu, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

No prasībai pievienotā pārrēķina redzams, ka rēķina apmaksas termiņš noteikts 2009.gada 23.decembris. Lietā nav strīda, ka parāda summu atbildētāja nav apmaksājusi, līdz ar ko tiesa atzīst, ka no atbildētājas a/s /Nosaukums A/ labā ir piedzenami likumiskie nokavējuma procenti par laika periodu no 2009.gada 23.decembra līdz 2012.gada 2.janvārim Ls 121,07 jeb EUR 172,27 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, apmierinot prasību, no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenami tiesas izdevumi: prasītāja samaksātā valsts nodeva par prasības pieteikuma iesniegšanu tiesā EUR 219,62, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kurus nav sedzis prasītāja maksājums EUR apmērā, ir piedzenami no atbildētājas valsts ienākumos. Atbilstoši lietā esošai uzziņai ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu kopējais apmērs sastāda 37,36, līdz ar to no atbildētājas piedzenamā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa sastāda EUR 32,66.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204[1].pantu atbildētājai dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no nemaksātās parāda pamatsummas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 189- 195., 204.[1] un 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt AS /Nosaukums/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu AS /Nosaukums A/, reģistrācijas /reģistrācijas Nr./, pamatparādu EUR 1497,97, likumiskos nokavējuma procentus EUR 172,27, kas aprēķināti par laika periodu no 2009.gada 23.decembra līdz 2012.gada 2.janvārim, un tiesas izdevumus EUR 224,32, bet kopā piedzīt EUR 1894,56 (viens tūkstotis astoņi simti deviņdesmit četri euro 56 centi).

Atzīt AS /Nosaukums A/**,** /reģistrācijas Nr./, tiesības saņemt no /pers. B/, /personas kods/, sešus procentus gadā no piedzītās, bet neatmaksātās pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 32,66 (trīsdesmit divus euro 66 centus), nosakot par pienākumu tos iemaksāt Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316. Maksājuma apliecinošs dokuments iesniedzams tiesā.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma izgatavošanas datums noteikts 2015.gada 10.septembris.

Pilns sprieduma teksts izgatavots 2015.gada 15.septembrī.

Tiesnese A.Freimane